

jo nemlig saaledes, at Sorø Akademi til Dels derigennem, at den har sine Gratistpladser, har været et Sted, hvor fattige Folks Børn, som vare velbegavede, kunde blive anbragte, men det har tillige været et Sted, hvor mindre bemidlede Folk kunde faa deres velbegavede Børn i Skole, fordi de kunde overkomme at betale det, der skulde betales. Med den foreslaaede stærke Forhøjelse er der en ikke ringe Sandsynlighed for, at denne vil komme til at virke hemmende overfor en Del Mennesker; jeg tænker særlig paa Embedsmænd med mindre Gager og lignende, thi den Nedsættelse, som er tildelt 11 Elever, tror jeg ikke vil komme til at virke tilstrækkelig stærkt. Jeg vil derfor henlede Opmærksomheden paa, om man ikke for at bevare Skolens hele Karakter burde gaa til at fastsætte et noget større Antal Elever, som kunde optages paa Skolen til en Pris, der var noget mere nedsat end den, hvorom her er Tale. Jeg vil tillige gøre opmærksom paa, at den økonomiske Følge af en saadan Foranstaltning ikke vilde blive saa stor, idet nemlig den Omstændighed, at Tilstrømningen til Skolen er stærk, bevirker, at adskillige Elever i flere Aar, før de kunne optages paa Skolen, opholde sig i Byen som skolesøgende Disciple og derigennem give Skolen en Indtægt, uden at den har nogen som helst Udgift derved. Jeg vil ogsaa henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa, om det ikke samtidig vilde være rigtigt med Hensyn til Sorø Akademi at tage en Forandring af Økonomiforholdene i Almindelighed under Overvejelse. At komme nærmere ind paa Detaillerne vilde ved nærværende Lejlighed føre for vidt, jeg skal derfor kun indskrænke mig til at henlede Opmærksomheden herpaa.

Konseilspræsidenten (Klaus Berntsen):

Under den foregaaede Forhandling er der faldet enkelte Udtalelser, som specielt ere rettede til mig, og som jeg derfor skal tillade mig at svare paa, idet jeg overlader det til min Kollega, Finansministeren, at svare paa de almindelige finansielle Betragtninger, som fra forskellige Sider ere gjorte gældende.

Det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Bransen), der indledede Forhandlingen, henvendte et Spørgsmaal direkte til mig om den forhaandenværende Kulmangel her i Landet. Jeg gør opmærksom paa — hvad det ærede Medlem for Resten ogsaa var inde paa —, at der er stillet en Forespørgsel i Folketinget om denne Sag, en Forespørgsel, som

sikkert vil blive besvaret en af de nærmeste Dage. Jeg skal dernæst udtale, at med Hensyn til Statsinstitutionerne have de forskellige Ministre allerede henvendt sig til de vedkommende Embedsmænd og anmodet dem om at foretage de Beparelser, der paa nogen Maade kunne foretages. Dette gælder baade Ministeriet for offentlige Arbejder, Marineministeriet og andre Statsinstitutioner, men hvad angaar de Ting, som det ærede Medlem nævnedes, Belysningsvæsenet, Vandværker og deslige, saa maa det vel nærmest være Kommunerens Sag at tage sig heraf. Jeg har ikke noget imod, at der fra Ministeriets Side sker en Henvendelse til vedkommende Kommuner, men jeg er ikke sikker paa, at det vil blive optaget vel, vi maa gaa ud fra, at Kommunerne selv tage dette Spørgsmaal under alvorlig Overvejelse og selv tage Anledning til at formane til al den Sparsommelighed, der kan iværksættes, idet der jo ingen er, som kan forudsige, hvornaar den Kulstrejke, som er gaaende i England, vil høre op. Det er jo umuligt at skaffe Kul, hvor der ingen Kul er at faa at købe, det er klart, men jeg har ikke noget imod at tage den Henstilling, det ærede Medlem gjorde, under Overvejelse og søge at faa en statistisk Opførelse over, hvilke Beholdninger der findes her i Landet. Men eet er det jo at vide, hvilke Beholdninger her er, og et andet er, hvorledes disse Beholdninger muligt kunne fordeles, da det er vanskeligt for Statsmagten at gribe ind i et saadant Forhold.

Et andet Spørgsmaal, som er henvendt direkte til mig, kom fra det ærede 2det Medlem for 7de Kreds (Rottbøll). Det ærede Medlem omtalte Garnisonsforholdene i Jylland og var meget pessimistisk i sine Udtalelser om den jydsk Garnisonering. Jeg gør her det ærede Medlem opmærksom paa, at der foreligger vedtaget af Rigsdagens to Ting en Hærordning, og denne Hærordning foreskriver, hvor store Hærafdelinger der skal garnisonere i Jylland, og hvilke Hærafdelinger der skal garnisonere Øst for Store Bælt. Denne Hærlov holder jeg mig som Forsvarsminister efterrettelig, og jeg tror ikke, at der er nogen Regering, som, naar man hævder, at Landet skal være neutralt, men tillige have et Forsvarsvæsen med det for Øje at forsvare Neutraliteten, naar den Landes vil vove at opgve en saa stor Landsdel som Jylland og lade den ligge fuldstændig hen uden Tropper. Men, som sagt, der er en Hærordning, som alle maa bøje sig for,